

Digitální knihovny v ČR

(Online školení 7. prosince 2023 pro členy SKIP Velká Morava – linky a příklady)

1. Portál Knihovny.cz: <https://www.knihovny.cz/>

- a) *Mrštík Maryša, typ výpůjčky – online – dostupné, ve spodní části záznamu e-verze.*
- b) *Viewegh Román pro ženy, online dostupnost – volně dostupné.*
- c) *Živa, typ dokumentu – noviny a časopisy, online dostupnost - dostupné, ve spodní části záznamu kliknout na „ e-verze“.*

2. Souborný katalog ČR:

https://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=skc

a) *Čapek Povídky z jedné kapsy*

Zpřesnit typem dokumentu:

aa) *digitalizované dokumenty*

ab) *elektronické zdroje*

b) *"Humoristické listy", typ dokumentu – seriály (periodika) nebo digitalizované dokumenty.*

3. Díla nedostupná na trhu: <https://dnnt.cz/>

4. RD - Registr digitalizace: <https://registrdigitalizace.cz/rdcz/home>

Slouží pro evidenci digitalizovaných dokumentů v České republice. Ze záznamu se lze dostat do katalogu knihovny, která dokument zdigitalizovala, a do příslušné digitální knihovny.

a) *Čapek Krakatit*

b) *Jan Neruda Arabesky 1880*

c) *Borovský Tyrolské elegie*

d) *Rais Zapadlí vlastenci*

e) *Alois Rašín Inflace a deflace*

f) *Karel Kramář Hlas, který nebyl umučen*

g) *Rozšířené vyhledávání – autor: Vančura Vladislav*

Jméno autora lze zapsat také takto: Vančura, Vladislav

5. ČDK – Česká digitální knihovna: <https://ceskadigitalniknihovna.cz/>

Česká digitální knihovna umožňuje vyhledávání v dokumentech obsažených v digitálních knihovnách provozovaných jednotlivými knihovnami v České republice. Momentálně je zapojeno 9 digitálních knihoven. Cílem je zajištění přístupu k digitálním dokumentům v knihovnách z jednoho místa. Hledání probíhá v plných textech i v metadatech.

a) *Masaryk Jak pracovat*

b) *František Zýbal Malovaná mládež*

- c) "Dějiny Moravy"
- d) Karel Čapek: *Bílá nemoc*
- e) Karel Poláček *Okresní město*
- f) Karel Hynek Mácha *Máj*
- g) Jan Neruda *Povídky malostranské*
- h) Angličtí státníci
- i) "Ema Destinová"

6. Digitální knihovny Národní knihovny v Praze:

<https://www.nkp.cz/digitalni-knihovna/digitalni-knihovny>

7. Národní digitální knihovna (Kramerius verze 5):

<https://kramerius5.nkp.cz/>, <https://ndk.cz/>

- a) "Kytice z českých her"
- b) Jirásek *Psohlavci*
- c) Svatopluk Čech *Jitřní písně*
- d) Alois Rašín *Národní hospodářství*
- e) Dr. Rašín, *budovatel a bořitel státu*
- f) *Český stát v historickém vývoji a v dnešní podobě dle ustanovení kongresu pařížského*
- g) Erich Roučka

8. Národní knihovna ČR - Kramerius vrze 3

<https://kramerius.nkp.cz/kramerius/Welcome.do>

- h) František Ladislav Rieger *O Boucharónech*
- ch) František Ladislav Rieger *Život Mohamedův*
- i) Masaryk *Otázka sociální*
- j) Tyl *Zlatníková milenka*

9. Digitální knihovna Moravské zemské knihovny v Brně:

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk>

- a) *Orbis pictus*
- b) Masaryk *Ideály humanitní*
- c) Alois Rašín *Národní hospodářství*
- d) Alois Rašín *Pracovat a šetřit*
- e) "Karel Kramář"
- f) "Humoristické listy"
- g) *Rašple*

10. E-knihovna Městské knihovny v Praze:

<https://www.mlp.cz/cz/katalog-on-line/eknihy/?KNIHOVNA=0>

- a) Čapek *Krakatit*

Některé další digitální knihovny

11. WebArchiv: <https://www.webarchiv.cz/cs>

Archivace webů některých institucí v ČR. Uchovávání bohemikálních dokumentů na Internetu.

- a) *Foodnet*
- b) www.sukl.cz
- c) www.mzk.cz

12. Manuscriptorium: <https://www.manuscriptorium.com/cs>

Evropská digitální knihovna psaného kulturního dědictví. Je součástí projektu Europeana. Umožňuje bezplatný přístup k historickým dokumentům, které jsou rozptýleny v různých digitálních knihovnách. Obsahuje rukopisy, inkunábule, staré tisky (do r. 1800), mapy, listiny a další typy dokumentů.

- a) *Digitální knihovna - Codex Gigas - tituly*
- b) *Digitální knihovna – vyhledávací nástroje - pokročilé hledání: tituly - Agenda Olomucensis, datum – 1486*

13. eSbírký – kulturní dědictví online: <https://www.esbirky.cz/>

Zachycuje asi 231 000 sbírkových předmětů ze 192 muzeí a galerií v ČR.

- a) *map* Morav**
- b) *šrotovník**
- c) *váza*
- d) *roční železniční jízdenka*
- e) *Zikmund Hanzelka, typ sbírky – zvukové záznamy a videozáznamy*

14. Česká digitální matematická knihovna: <https://dml.cz/>

Jsou zde volně přístupné i některé současné časopisy z matematiky.

- a) *Pokročilé vyhledávání: author - Otakar Borůvka, title - Matice*

15. Bibliotheca Economica: <https://www.bibliothecaeconomica.cz/>

- a) *Rašínova reforma měny*

16. Národní fonotéka: <https://narodnifonoteka.cz/>

Portál pro přístup ke zvukovým záznamům. V současnosti nejsou finanční prostředky k udržování a rozvoji portálu.

17. Digitálna knižnica Univerzitnej knižnice v Bratislave:

<http://digitalna.kniznica.info/browse>

- a) *Milan Rastislav Štefánik*
- b) *Slovenské hlasy*

18. DIKDA – Digitálna knižnica a digitálny archív: <https://dikda.snk.sk/>

Přístup nejen k volným dílům, ale také k dílům nedostupným na trhu po registraci a přihlášení pro širokou veřejnost z Evropského hospodářského prostoru.

a) Masaryk

b) Jirásek Bratrstvo Žebráci

c) Žilina

Testovací verze: <https://onk.snk.sk/>

19. ANNO - AustriaN Newspapers Online:

<http://anno.onb.ac.at/anno-suche#searchMode=simple&from=1>

Buduje Rakouská národní knihovna. Starší rakouské noviny a časopisy. Obsahuje více než 1400 titulů. Lze zde používat logické operátory AND, OR a NOT, oboustranné horní uvozovky pro frázi a náhradní znaky * a ?.

a) "František Křížík" OR "Franz Krizik"

b) "Milan Kundera"

c) *Erweiterte Suche: Titel – Eva, Sprache - Tschechisch*

20. DiFMoe Das Digitale Forum Mittel- und Osteuropa:

<https://www.difmoe.eu/search?q=>

a) Masaryk

b) "Brünner Tagespost"

Informace o projektu: <https://www.difmoe.info/>

21. Deutsches Zeitungportal: Deutsches Zeitungportal:

<https://www.deutsche-digitale-bibliothek.de/newspaper?lang=de>

a) "Eduard Benes"

b) "Skoda-Werke"

22. digiPress: <https://digipress.digitale-sammlungen.de/>

Přístup k více než 1200 titulům novin. Buduje Bavorská státní knihovna v Mnichově.

a) *Volltextsuche: Masaryk*

23. Europeana: <https://www.europeana.eu/>

Projekt se zaměřuje na zpřístupnění kulturního dědictví zemí Evropské unie v elektronické podobě. Zachycuje nejen knihy a periodika, ale také např. výtvarná díla, filmy, archivní materiály, záznamy televizního a rozhlasového vysílání či předměty z muzeí. Některé dokumenty nejsou volně přístupné.

a) *Tugendhat*

b) *Sborník tanečních skladeb pro loutnu*

c) *Emma Destinnová, země původu – Itálie*

d) *Antonín Dvořák, druh média – zvuk*

24. Deutsche digitale Bibliothek:

<https://www.deutsche-digitale-bibliothek.de/>

Obsahuje asi 41 mil. záznamů z různých paměťových institucí v Německu.

- a) *Goethe Johann Wolfgang*
- b) *Goethe Faust*
- c) *"Tristan und Isolde"*
- d) *Ema Destinnová*
- e) *Tomáš Garrigue Masaryk*
- f) *Spielberg Brunn*
- g) *Tugendhat*

25. Digital Public Library of America: <https://dp.la/>

Obsahuje asi 44 mil. jednotek z knihoven, archivů a muzeí.

- a) *Declaration of Independence*
- b) *Tomáš Garrigue Masaryk, sound*
- c) *Thomas Alva Edison, sound*
- d) *Antonín Dvořák*
- e) *Brno*
- f) *Anton* Cermak*
- g) *Tugendhat*
- h) *Leonardo da Vinci*

26. Gallica: <https://gallica.bnf.fr/>

Provoz zajišťuje Francouzská národní knihovna. Každoročně přibývá 100 000 zdigitalizovaných dokumentů. Obsahuje asi 8,9 mil. dokumentů.

- a) *Balzac*
- b) *Mucha AND (Alfons OR Alphonse) , sound records*
- c) *Pokročilé vyhledávání – title: Napoleon Bonaparte*

27. Polona: <https://polona.pl/>

Národní digitální knihovna Polska. Spravuje ji Polská národní knihovna.

- a) *Sienkiewicz , zpřesnění jazykem - Czech*

28. Slovakiana: <https://www.slovakiana.sk/>

Portál kulturního dědictví Slovenska.

- a) *Masaryk*

29. Finna: <https://www.finna.fi/>

Portál pro zpřístupnění finského kulturního dědictví. Zachycuje sbírky archivů, muzeí a knihoven.

- a) *Masaryk , content type – image*

30. DigiZeitschriften open access:

<http://www.digizeitschriften.de/openaccess/>

Německé časopisy z různých oborů v plném textu.

31. World Digital Library: <https://www.wdl.org/en/>

Bduje Kongresová knihovna ve Washingtonu. Zachycuje asi 19 000 jednotek.

Připravila Martina Machátová, Moravská zemská knihovna v Brně, e-mail machat@mzk.cz,
tel. 541 646 170.